

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Szczuka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lipca 2017 r. w Warszawie

sprawy J. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania J. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 7 stycznia 2016 r., nr: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do wznowienia postępowania zakończonego decyzją z dnia 9 kwietnia 2015 r., nr: (...)

UZASADNIENIE

J. S. (1) w dniu 23 lutego 2016 r. wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 7 stycznia 2016 r., znak: (...). Odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy organowi wraz z wytycznymi prawnymi do ponownego rozpoznania wobec nieprzeprowadzenia w żadnym stopniu postępowania dowodowego. Ponadto ubezpieczony wniósł o wznowienie postępowania z uwagi wyjście na jaw nowych okoliczności faktycznych i dowodów w związku z jego rozwojową i pogarszającą się sytuacją zdrowotną. Odwołujący podniósł, że bez własnej winy nie brał udziału w postępowaniu, co skutkowało szeregiem zaniechań w zakresie gromadzenia materiału dowodowego przed organem rentowym (k. 2-6 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 marca 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że ukierunkował postępowanie dowodowe wyłącznie do analizy sytuacji materialnej odwołującego, nie uwzględniając dowodów dotyczących jego stanu zdrowia. W ocenie Oddziału nie zaszła przesłanka wznowienia postępowania na podstawie art. 145 § 1 pkt 4 i 6 k.p.a. (k. 8-9 a. s.).

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2017 r. Sąd dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych neurologa i psychiatry na okoliczność stanu zdrowia odwołującego w toku postępowania prowadzonego przez organ rentowy oraz udzielenia informacji, czy miał

on świadomość brania udziału, jak i podejmowania decyzji w czasie rozpatrywania sprawy umorzenia należności, a także zajęcie stanowiska, czy aktualny stan zdrowia ubezpieczonego po wydaniu ostatecznej decyzji przez organ rentowy w dniu 9 kwietnia 2015 r., nie rzutował na jego zachowanie w okresie wydania ww. decyzji lub wcześniej (k. 110-111 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że J. S. (1) rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 22 maja 1996 r. pod nazwą (...). W dniu 3 listopada 2014 r. doszło do zawieszenia działalności gospodarczej (k. 4 a. r.).

Odwołujący w piśmie z dnia 17 listopada 2014 r. i uzupełniającymi przedmiotowy wniosek z dnia 11 grudnia 2014 r. oraz z dnia 18 grudnia 2014 r. wniósł o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne mając na uwadze jego przewlekłą chorobę i konieczność sprawowania opieki nad przewlekle chorym członkiem jego rodziny, które to łącznie pozbawiają go możliwości zarobkowania umożliwiającego opłacenie należności (k. 1-3, 14-15 i 19-20 a. r.).

W dniu 18 grudnia 2014 r. odwołujący złożył oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej osoby fizycznej nieprowadzącej pełnej księgowości, kopię swoich wyników badań, skierowanie do szpitala oraz kopie dokumentacji medycznej dotyczącej jego syna M. S. (k. 19-36 a. r.).

W korespondencji z dnia 30 grudnia 2014 r. organ rentowy poinformował odwołującego o zakończeniu postępowania i przysługującym mu prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań i możliwości uzupełnienia materiału dowodowego (k. 43 a. r.).

W dniu 30 grudnia 2014 r. odwołujący złożył oświadczenie przedsiębiorcy o nieotrzymaniu pomocy publicznych (k. 47 a. r.).

W piśmie z dnia 5 stycznia 2015 r. odwołujący wycofał wniosek o rozłożenie należności na raty (k. 50 a. r.).

W piśmie z dnia 7 stycznia 2015 r. odwołujący zajął ostateczne stanowisko w sprawie (k. 71-72 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. po rozpoznaniu przedmiotowego wniosku wydał decyzję z dnia 15 stycznia 2015 r., znak: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 28 ust. 1-4 w związku z art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Organ rentowy odmówił umorzenia należności z tytułu nieopłaconych składek za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, w tym na:

- ubezpieczenie społeczne za marzec 2012 r. oraz za okres od maja 2012 r. do października 2014 r. w łącznej kwocie 21398,07 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 19074,47 złotych, odsetek liczonych na dzień złożenia wniosku w wysokości 2312,00 złotych i kosztów upomnienia w wysokości 11,60 złotych;

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2012 r. do października 2014 r. w łącznej kwocie 8564,21 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 7644,61 złotych, odsetek liczonych na dzień złożenia wniosku w wysokości 908,00 złotych i kosztów upomnienia w wysokości 11,60 złotych;

- Fundusz Pracy za okres od czerwca 2012 r. do października 2014 r. w łącznej kwocie 1720,07 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 1568,47 złotych, odsetek liczonych

na dzień złożenia wniosku w wysokości 140,00 złotych i kosztów upomnienia w wysokości 11,60 złotych.

Organ rentowy uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że pomimo problemów finansowych przy prowadzeniu działalności gospodarczej, odwołujący osiągnął dochód za okres od dnia

1 stycznia 2014 r. do dnia 3 listopada 2014 r. w kwocie 42740,36 złotych, co wynika, iż jest on w posiadaniu środków finansowych na regulowanie zadłużenia z tytułu zaległych składek, chociażby w układzie ratalnym. Oddział również podniósł, że w toku postępowania administracyjnego nie zostały przedstawione dokumenty, z których wynikałoby, iż stan zdrowia ubezpieczonego uniemożliwiłaby mu podjęcie jakiejkolwiek pracy zawodowej. Zdaniem organu rentowego również konieczność sprawowania opieki nad przewlekle chorym członkiem rodziny pozbawiającej zobowiązanego możliwości uzyskiwania dochodu umożliwiającego opłacenie należności nie ma zastosowania (k. 76-79 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 9 kwietnia 2015 r. wydał decyzję nr (...), którą utrzymał w mocy decyzję z dnia 15 stycznia 2015 r. (k. 18-23 a. r.).

Na powyższe odwołujący złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (k. 25-29 a. r.).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w dniu 15 lipca 2015 r. odrzucił skargę odwołującego (k. 40 a. r.).

J. S. (1) w dniu 9 listopada 2015 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o wznowienie postępowania z uwagi na fakt wyjścia

na jaw nowych okoliczności faktycznych i dowodów w związku z jego rozwojową

i pogarszającą się sytuacją zdrowotną oraz faktu ich istnienia w dacie wydania decyzji

(k. 42-45 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. po rozpoznaniu wniosku wydał zaskarżoną decyzję z dnia 7 stycznia 2016 r., znak: (...)

na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy po wznowieniu postępowania

w sprawie umorzenia zaległości składkowych zakończoną decyzją ostateczną w dniu

9 kwietnia 2015 r., odmówił uchylenia ww. decyzji w związku z brakiem spełnienia przesłanek wznowienia postępowania wynikających z art. 145 § 1 pkt 4 i 6 k.p.a. Organ rentowy wskazał, że mając na uwadze przebieg prowadzonego postępowania wyjaśniającego, nie można stwierdzić, iż odwołujący nie uczestniczył w nim, a ponadto był on informowany

o okolicznościach faktycznych i prawnych, które miały wpływ na podjęte rozstrzygnięcia. Zdaniem Oddziału również nie występuje przesłanka stanowiąca, iż decyzja wydana została bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska organu. W ocenie organu rentowego nie miał on uprawnień do uzyskania opinii innych organów takich, jak Lekarz orzecznik ZUS czy też Miejski Zespół ds. Orzekania w Przedmiocie Niepełnosprawności (k. 51-53 a. r.).

Na podstawie opinii biegłych sądowych neurologa i psychiatry, Sąd ustalił,

że u odwołującego rozpoznano zespół pozapiramidowy typu parkinsonowskiego, otępienie

w przebiegu zespołu parkinsonowskiego oraz zaburzenia depresyjne w przebiegu schorzenia neurologicznego. Stan zdrowia odwołującego w toku postępowania prowadzonego przez organ rentowy wskazywał na narastające objawy zespołu parkinsonowskiego

z towarzyszącymi objawami depresyjnymi oraz narastaniem objawów otępienia. Ubezpieczony miał ograniczoną świadomość brania udziału, jak i znacznie ograniczoną świadomość podejmowania decyzji w czasie rozpatrywania sprawy umorzenia należności. Aktualny stan zdrowia po wydaniu ostatecznej decyzji przez organ rentowy z dnia 9 kwietnia 2015 r. rzutował na zachowanie odwołującego w okresie wydania ww. decyzji lub wcześniej. Co istotne, stwierdzone obecnie schorzenia miały swój początek na długo przed wydaniem decyzji, a nasilenie objawów stopniowo narastało oraz zmieniała się ich pozycja diagnostyczna z uwagi na trudności wynikające z charakteru schorzenia (k. 136-141 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i w aktach rentowych oraz na podstawie opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu neurologii i psychiatrii. Autentyczność zgromadzonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

W ocenie Sądu opinia biegłych sądowych jest również wiarygodnym dowodem w sprawie, gdyż wydana została w oparciu o dokumentację zalegającą w aktach sprawy i bezpośrednio badanie ubezpieczonego. Zdaniem Sądu opinia powołanych w sprawie biegłych sądowych nie pozostawia żadnych wątpliwości co do dokładnego określenia stanu zdrowia, w jakim znajdował się ubezpieczony w toku prowadzenia postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu zgromadzone w sprawie materiały dowodowe stanowiły wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 7 stycznia 2016 r., znak: (...) jako zasadne i podlega uwzględnieniu.

Kwestią sporną było rozważenie, czy w niniejszej sprawie wyszły na jaw nowe okoliczności skutkujące możliwością wznowienia postępowania przed organem rentowym.

Zgodnie z art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a., w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nieznanego organowi, który wydał decyzję.

Sąd zważył, że w niniejszej sprawie wystąpiły nowe okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu podczas wydawania przedmiotowej decyzji. Zdaniem Sądu Oddział wydając zaskarżoną decyzję nie przeanalizował w sposób wszechstronny wszystkich przesłanek, które umożliwiają zastosowanie wznowienia postępowania. Odwołujący w sposób jasny wskazał, że z uwagi na rozwojową i pogarszającą się sytuację zdrowotną, nie mógł w sposób rzetelny brać udziału w postępowaniu wyjaśniającym. Sąd w celu ustalenia spornej okoliczności dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii i psychiatrii, którzy to rozpoznali u badanego zespół pozapiramidowy typu parkinsonowskiego, otępienie w przebiegu zespołu parkinsonowskiego oraz zaburzenia depresyjne w przebiegu schorzenia neurologicznego. Biegli w sposób jasny i przekonujący podnieśli, iż stan zdrowia odwołującego w toku postępowania prowadzonego przez organ rentowy wskazywał na narastające objawy zespołu parkinsonowskiego z towarzyszącymi objawami depresyjnymi oraz narastaniem objawów otępienia. W związku z powyższym stan zdrowia ubezpieczonego skutkował ograniczoną świadomością brania udziału w postępowaniu wyjaśniającym przed organem rentowym. Dodatkowo Sąd zważył, że stan zdrowia J. S. (1) po wydaniu ostatecznej decyzji przez organ rentowy z dnia 9 kwietnia 2015 r. rzutował na jego zachowanie w sposób uniemożliwiający prawidłowe i logiczne działanie. Należy również wskazać, że treść oraz wnioski zawarte w opinii łącznej biegłych sądowych nie były sporne w sprawie, gdyż żadna ze stron nie złożyła do nich stosownych zastrzeżeń.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)